

і доповнених формулювань ч. 1 ст. 107 КПК що «виконання ухвали слідчого судді, суду про проведення обшуку в обов'язковому порядку фіксується за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів», при тому, що вимога щодо фіксації обшуку за допомогою звукозапису взагалі викликає подив.

Хорсуненко О. В.

начальник відділу нагляду за додержанням законів органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю, Управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності, прокуратура Одеської області

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Водночас досягнення цієї мети неможливо досягнути без належного оперативного супроводження. На актуальність цього було звернуто увагу у Стратегічній програмі діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 роки, в якій зазначено: «Отримання адміністративних приміщень, які забезпечать потреби центрального апарату, в тому числі спеціальних оперативних підрозділів, є відправною точкою для початку роботи Бюро». Водночас створення оперативних підрозділів у центральному апараті та територіальних управліннях ДБР тривалий час затягувалося внаслідок загальновідомих причин, пов'язаних із суперечностями та прогалинами чинного законодавства, які були усунуті зовсім нещодавно. І лише після врегулювання цих питань з'явилася можливість оголосити відповідні конкурси.

Наступною проблемою, пов'язаною із подальшим розгортанням діяльності Державного бюро розслідувань, є відсутність до теперішнього часу режимно-таємних частин. У вже діючі не допускаються прокурори. Суттєвим недоліком матеріально-технічного забезпечення Державного бюро розслідувань є відсутність відповідного технічного обладнання для проведення НСРД. З подібною проблемою тривалий час стикається Національне антикорупційне бюро України, оскільки звернення із клопотаннями до інших правоохоронних органів, в яких таке обладнання є в наявності, щодо його надання значно підвищує ві-

рогідність розголошення інформації, резонансні приклади чого можна було неодноразово вісвітлюватися засобами масової інформації.

Окрім того, з метою підвищення ефективності прокурорського нагляду у формі процесуального керівництва, на наш погляд, доцільно визначити окремим наказом Генерального прокурора України або внести зміни до галузевого Наказу № 51 «Про затвердження Порядку організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні», яким наділено прокурорів регіональних прокуратур повноваженнями здійснювати процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях, що розслідуються слідчими територіальних управлінь Державного бюро розслідувань, за територіальним принципом (в межах територіальної юрисдикції), тобто за місцем вчинення кримінального правопорушення, незважаючи на фактичне місце розташування територіальних підрозділів ДБР.

Водночас пропонуємо організувати роботу з нагляду за додержанням законів органами Державного бюро розслідувань за аналогією діяльності Департаменту нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності Генеральної прокуратури України та відповідних управлінь з нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності регіональних прокуратур, з відповідним підпорядкуванням та взаємодією.

З урахуванням складності кваліфікації кримінальних правопорушень, суспільного резонансу, прогнозованих обсягів процесуальної роботи, пропонуємо передбачити можливість визначення груп прокурорів у кримінальних провадженнях як з прокурорів Генеральної прокуратури України, так і регіональних прокуратур.

Злагоджена упродовж останніх років співпраця процесуальних керівників прокуратури Одеської області з контролюючими та правоохоронними органами регіону направлена на виявлення та попередження кримінальних правопорушень, ефективна взаємодія з експертними установами дозволить реалізувати загальні засади кримінального провадження щодо забезпечення об'єктивного, повного, швидкого та неупередженого досудового розслідування у кримінальних провадженнях, вчинених на території Одеської області, що розслідуються слідчими територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Миколаєві.

Наділення прокурорів прокуратури Одеської області повноваженнями зі здійснення процесуального керівництва у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на території області, що розслідуються слідчими територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Миколаєві, дозволить рівномірно розподілити навантаження на слідчих, продовжити налагоджену роками

співпрацю із оперативними підрозділами та експертними установами регіону, а також забезпечити здійснення належного процесуального керівництва силами прокуратури області.

Кравченко О. В.

аспірантка 2-го курсу кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури Національного університету
«Одеська юридична академія»

МІСЦЕ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесенних до його компетенції.

На сьогоднішній день, проблема протидії високопосадовій («біло-комірцевій») злочинності спеціалізованим органом на теоретичному рівні в Україні частково досліджена — йдеться, в основному, про наукові праці, що стосуються вивчення міжнародного досвіду створення та функціонування відповідних спеціалізованих органів. Разом з тим, заслуговує більш детального наукового дослідження питання системного аналізу доцільності створення такого органу в Україні з урахуванням українських реалій і потреб сьогодення. Так, свого часу (1997 рік) в нашій державі вже була спроба створити Національне бюро розслідувань (НБР), яке за своїм функціональним призначенням мало б займатися розслідуванням злочинів, вчинених посадовцями, які мають певну «вагу» в суспільстві (на зразок американського ФБР). Проте дана ідея у вирі правових та соціально — політичних дискусій в той період так і залишилася лише на папері (Про Національне бюро розслідувань України (справа щодо утворення Національного бюро розслідувань України) [Електронний ресурс] : рішення Конституційного суду України від 6 лип. 1998 р. у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України від 24 квіт. 1997 р. № 371). Враховуючи, що з моменту створення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР) пройшов відносно недовгий відрізок часу, наразі недостатньо висвітленим є питання про місце й роль, яка відводиться цьому органу серед інших правоохоронних структур, у тому числі органів досудового розслідування.